

עיקרי אירועי השבוע

- העיר חלב נמצאת עתה בשליטה מלאה של הכוחות הסוריים, המסתייעים בגדוד של המשטרה הצבאית הרוסית שהגיע למקום. הכוחות הסורים והרוסים עוסקים עתה בפינוי מוקשים ומטענים; שמירה על הסדר והגשת סיוע רפואי. נמסר כי חלק מהתושבים החלו לשוב בהדרגה לבתיהם אך לנוכח ההרס הרב ניתן להניח כי אין המדובר בתופעה בהיקף נרחב.
- השבוע לא היו שינויים משמעותיים בלחימה בשכונות המזרחיות של מוצול. דומה כי ההתקפה העיראקית "תקועה" בעיקר בשל התנגדות עזה של דאעש. "כלי הנשק" העיקרי של דאעש, שהופעל גם השבוע במזרח מוצול וברחבי עיראק היה פיצוץ מכוניות תופת ע"י מחבלים מתאבדים.
- מבצע פיגוע הדריסה בשוק חג המולד בברלין התגלה ונורה במילאנו, לשם הגיע מגרמניה (דרך צרפת). דאעש פרסם סרטון בו נראה המפגע נשבע אמונים לאבו בכר אלבע'דאדי מנהיג הארגון וקורא לנקמה באירופאים בשל התקפותיהם נגד המוסלמים.

עיקרי ההתפתחויות בסוריה

השלמת פינוי העיר חלב

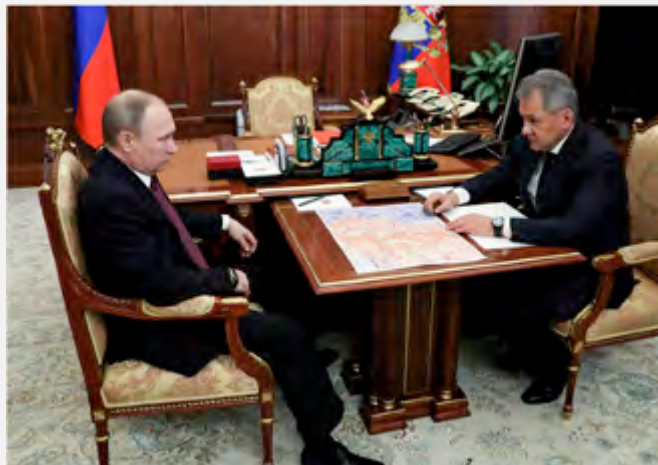
- ב-22 בדצמבר 2016 דיווחה סוכנות הידיעות הסורית, כי לאחר פינוי אחרוני התושבים ממזרח העיר נמצאת העיר חלב כולה בשליטת כוחות המשטר הסורי. בדיווח אחר נמסר כי ניכרת שליטה מלאה של המשטר הסורי על חלב (אלמיאדין, 23 בדצמבר 2016). הכוחות הסורים עוסקים בפינוי מוקשים בשכונות שנכבשו (אלמנאר, 23 בדצמבר 2016). במקביל הגיע לחלב גדוד של 400 חיילי המשטרה הצבאית הרוסית. בין משימות הגדוד: אבטחה ושמירת הסדר בעיר, סיוע לכוחות הסורים, אבטחת אנשי מרכז התיאום ואנשי הרפואה הרוסים הפועלים בעיר (ספוטיניק, 23 בדצמבר 2016).

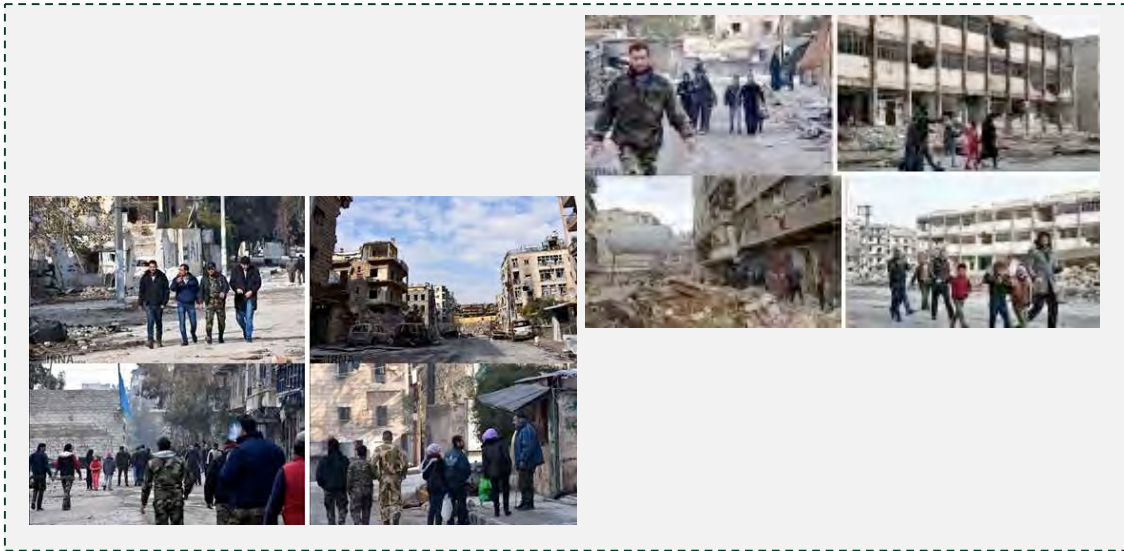
מרגמות שהותירו המורדים בחלב מאחוריהם (הטלוויזיה הסורית, 26 בדצמבר 2016).

■ **סטפאן דה מיסטורה, השליח המיוחד של האו"ם לסוריה**, אמר, כי בראש סדר העדיפות נמצא עתה פינוי האזרחים מחלב והעברת הסיוע ההומניטארי. הוא הוסיף, כי **רבים מבין המפונים מחלב הגיעו לאדלב והזהיר כי אדלב עשויה להפוך לחלב הבאה** (אלעריה, סקיי ניוז, 22 דצמבר 2016).

■ **סרגי שויגו, שר ההגנה של רוסיה**, עדכן את ולדימיר פוטין, נשיא רוסיה **אודות השלמת המבצע לפינוי האוכלוסייה מחלב**. לדבריו בשלב הראשון עזבו את [מזרח] העיר **קרוב ל-110,000 אזרחים וכ-9,000 מורדים הניחו את נשקם**. בשלב השני קרוב ל-34,000 בני אדם כולל נשים וילדים עזבו את מזרח חלב. כמו כן דיווח שר ההגנה, כי שוחררו 115 שכונות בעיר (אתר משרד ההגנה הרוסי, 23 בדצמבר 2016). במקביל להשלמת הפינוי נמסר, כי חלק מתושבי חלב החלו לשוב בהדרגה לבתיהם (אלחדת', 24 בדצמבר 2016).

סרגי שויגו, שר ההגנה הרוסי, מעדכן את נשיא רוסיה אודות המבצע לשחרור חלב (אתר משרד ההגנה הרוסי 23 בדצמבר 2016)

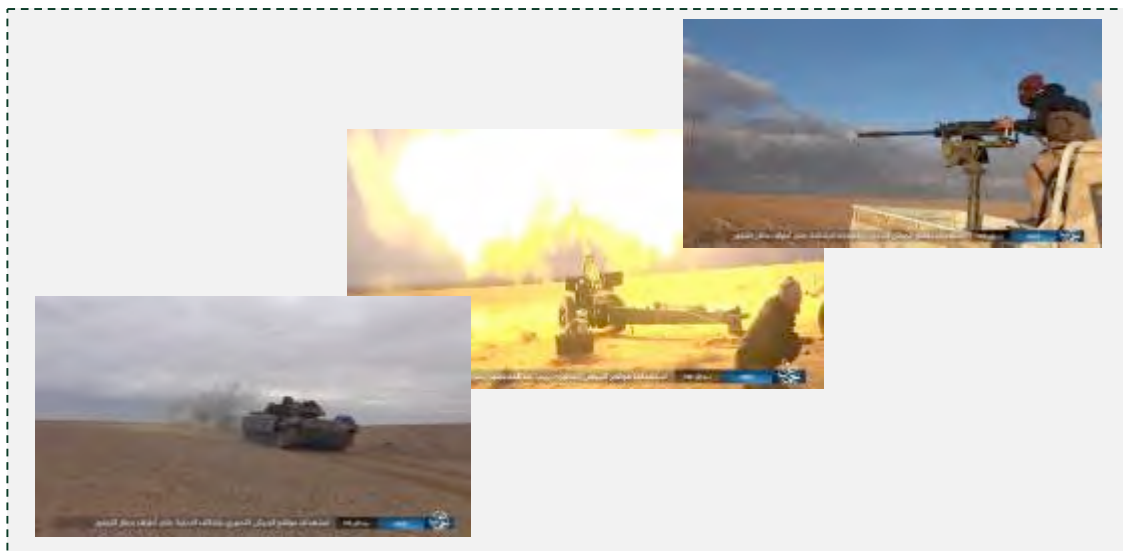
תושבי חלב שבים בהדרגה לבתיהם (אלחדת', 24 בדצמבר 2016).

התארגנות מחדש לאחר אובדן חלב

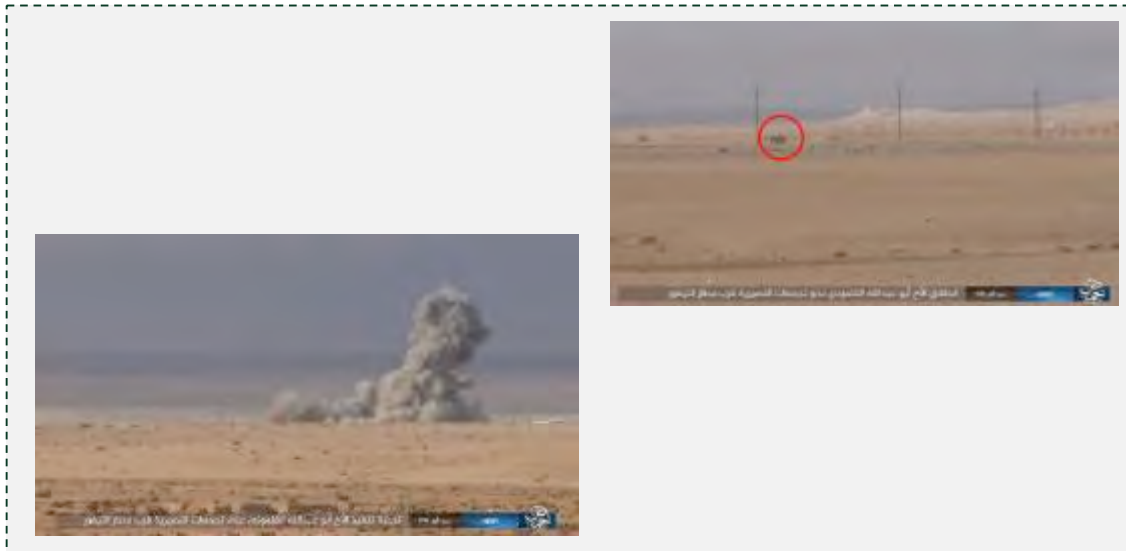
■ בתקשורת הערבית דווח, כי לפי שעה נכשלו הניסיונות להקמת מסגרת-על חדשה של 14 ארגוני מורדים. על פי ההערכות הכישלון הוא בעיקר בשל סירוב ארגוני המורדים, ובהם אחראר אלשאם, לכלול באיחוד את חזית פתח אלשאם (ג'בהת אלנצרה לשעבר, שלוחת אלקאעדה בסוריה). "מקורות באופוזיציה הסורית" דיווחו, כי על ארגוני המורדים הופעלו לחצים בינלאומיים ואזוריים לדחות את מיזוג הכוחות (אלשרק אלאוסט, 23 בדצמבר 2016).

מרחב תדמור

■ השבוע התנהלו עימותים בין צבא סוריה לפעילי דאעש באזור כפר אלשריפה, כתשעה ק"מ ממערב לשדה התעופה הצבאי T-4. נמסר כי 13 חיילי צבא סוריה ומיליציות המסייעות לצבא נהרגו. בכך עלה ל-62 מספר ההרוגים בקרב חיילי צבא סוריה והמיליציות המסייעות לו מאז ה-19 בדצמבר 2016 (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 25 בדצמבר 2016). מטוסי קרב רוסיים (או סוריים) תקפו עמדות של דאעש באזור שדה התעופה T-4 ובמרחב תדמור כולו.

הלחימה של דאעש נגד צבא סוריה בפאתי שדה התעופה הצבאי T-4 (חק, 24 בדצמבר 2016).

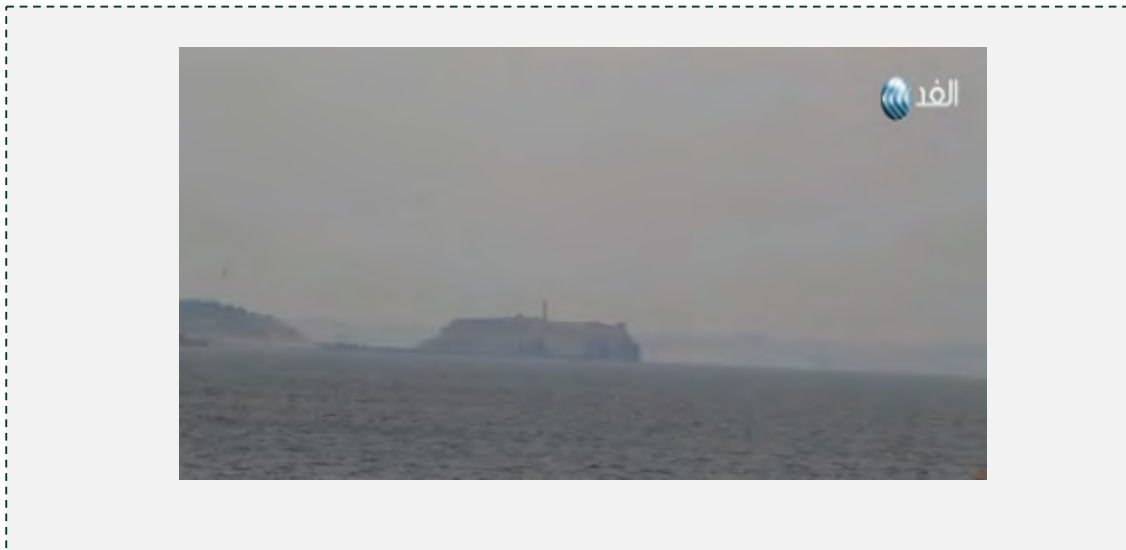

מימין: מחבל מתאבד של דאעש, המכונה אבו עבדאללה אלקלמוני, מסיע כלי רכב תופת לעבר עמדות צבא סוריה בפאתי שדה התעופה הצבאי T-4. משמאל: פיצוץ המכונית (חק, 24 בדצמבר 2016).

אירועים בזירות נוספות

■ להלן כמה אירועים בזירות נוספות בסוריה:

- **אלרקה:** מוקד הקרבות בין דאעש לכוחות הסורים הדמוקרטיים (SDF) עבר השבוע מאזור עין עיסא שמצפון לאלרקה לאזור אלטבקה, שממערב לה. הקרבות התמקדו באזור ג'עבר כחמישה ק"מ צפונית לאלטבקה. הכוחות הסורים הדמוקרטיים הצליחו לכבוש את מצודת ג'עבר. דאעש דיווח על מותם של שלושים פעילי הכוחות הסורים הדמוקרטיים, אשר עלו על שדה מוקשים באזור הלחימה (אוריינט, 25 בדצמבר 2016). דאעש ספג אבידות כתוצאה מתקיפת מטוסי הקואליציה במרחב אלטבקה (מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, 27 בדצמבר 2016). נמסר על מותו של בכיר דאעש המכונה אבו ג'נדל הכווייתי (חסין מרתצ'א, 27 בדצמבר 2016).

מצודת ג'עבר (ערוץ אלעד, 23 בדצמבר 2016).

- **אלבאב:** כוחות צבא סוריה החופשית וכוח צבא תורכי ממשיכים לנהל קרבות בפאתי אלבאב. תורכיה המשיכה השבוע לבצע תקיפות אוויריות נגד מטרות דאעש באלבאב

ובסביבותיה (אנטוליה, 22 בדצמבר 2016). צבא סוריה החופשית ספג אבדות בעיקר ממוקשים, שהטמינו פעילי דאעש (אח'באר אל'אן, 26 בדצמבר 2016). כמו כן נהרגו 16 חיילים תורכים בפגיעי התאבדות של דאעש (אחד ממבצעי פיגועי ההתאבדות היה פלסטיני המכונה אבו אסמאה העזתי). שר ההגנה התורכי מסר, כי שלושה חיילים תורכים נשבו על ידי דאעש (חלב אליום, 23 בדצמבר 2016).

אבו אסמאה העזתי פעיל דאעש מרצועת עזה, שביצע פיגוע התאבדות נגד צבא תורכיה באלבאב (מען, 22 בדצמבר 2016)

שר ההגנה התורכי פכרי אשיכ (Fikri IŞIK), הודיע כי במהלך "מגן הפרת" (שהחל ב-24 באוגוסט 2016) שוחרר עד כה אזור בהיקף של 2,000 קמ"ר בצפון סוריה (קרי, האזור שממערב לפרת). כמו כן דיווח כי עד כה נהרגו 1,005 פעילי דאעש, 299 פעילים כורדים ו-35 חיילים תורכיים (רויטרס, 22 בדצמבר 2016). **אבראהים קאלין, דובר מטעם נשיא תורכיה,** קרא למדינות הקואליציה הבינלאומית נגד דאעש לסייע ללחימה באלבאב (אלערביה, 26 בדצמבר 2016).

מימין: טנק של צבא תורכיה שנפגע מאש דאעש בעימותים בפאתי אלבאב. משמאל: כלי רכב ממוגן שנפגע (חק, 25 בדצמבר 2016).

■ מחוז חלב של דאעש פרסם סרטון בשם "מגן הצלב" (על משקל "מגן הפרת", שמו של המבצע התורכי לשחרור המרחב שממערב לפרת). הסרטון מגנה את פעילותה של תורכיה נגד דאעש ואת תמיכתה במערב. פעיל דאעש איים בתורכית כי ממשלת תורכיה תשלם מחיר כבד על תקיפותיה בהגדירו את תורכיה כ"אדמת ג'האד". בסוף הסרטון נראים שני שבויים תורכיים, שהפצירו בתורכיה להסיג את כוחותיה. לאחר שהשמיעו את דבריהם הוצאו השניים להורג בשריפה (סוכנות אעמאק, 23 בדצמבר 2016). על פי דאעש שני החיילים הוצאו להורג בשריפה כפי שתורכיה שורפת באמצעות תקיפות מטוסיה באלבאב אזרחים מוסלמים, בהם ילדים ונשים (חק, 23 בדצמבר 2016).

שני חיילים תורכים, שנפלו בשבי דאעש, רגע לפני הוצאתם להורג בשריפה (חק, 23 בדצמבר 2016).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

המערכה לכיבוש מוצול

המאמץ המזרחי

■ **צבא עיראק המשיך להתקדם באיטיות בשכונותיה המזרחיות של מוצול.** במהלך השבוע לא אותרו שינויים משמעותיים בשטח. על פי מספר דיווחים הפסיק צבא עיראק את פעילותו בעיר למספר ימים כהכנה להתקפה מאסיבית שהוא מתכנן (עמוד הפייסבוק של מרכז נינוא להסברה, 24 בדצמבר 2016; אלסומריה, 21 בדצמבר 2016) במסגרת זאת גם תגבר הצבא את כוחותיו בצפון-מזרח העיר (ערוץ אלאאן, 24 בדצמבר 2016).

העיר מוצול נכון ל-24 בדצמבר 2016: לא ניכר שינוי מהשבוע שעבר. בירוק האזורים המשוחררים מידי דאעש, אדום אזורי הלחימה. בלבן מצוינים האזורים שכוחות הביטחון העיראקיים טרם נכנסו אליהם (עמוד הפייסבוק של מרכז נינוא להסברה, 24 בדצמבר 2016).

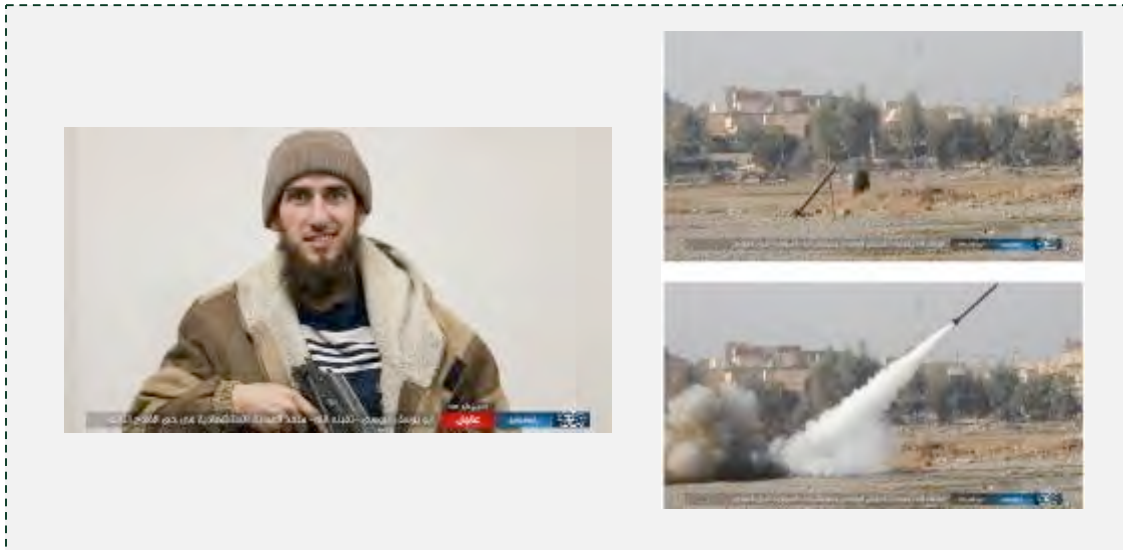
■ מקורות עיראקיים דיווחו כי דאעש מעביר תגבורות וציוד למזרח מוצול מהחלק המערבי של העיר באמצעות סירות החוצות את נהר החידקל. כל אחת מהסירות הללו נושאת בין 5-7 פעילים. השימוש בסירות נעשה כדי לחמוק מתקיפות מדינות הקואליציה וכתחליף למעבר בגשרים שעל החידקל שנהרסו בתקיפות (ראי אליום, 26 בדצמבר 2016).

פעילות גרילה וטרור של דאעש במזרח מוצול

■ דאעש המשיך בפעולות גרילה וטרור במזרח מוצול:

- **בשכונת כוכג'לי במזרח מוצול** התפוצצו שלוש מכוניות תופת. דווח על הרוגים ופצועים (אלג'זירה, 22 בדצמבר 2016). דאעש קיבל אחריות לפיצוץ (סוכנות אעמאק, 22 בדצמבר 2016). ממשלת עיראק הכריזה על עוצר באזור ונאסר על כלי רכב לנוע ברחובות (אלערביה, 22 בדצמבר 2016).

- **בשכונת אלפלאח, שבצפון-מזרח מוצול, פוצץ מחבל מתאבד של דאעש, המכונה יוסף הרוסי, מכונית תופת בקרב ריכוז של חיילי צבא עיראק. כתוצאה מהפיצוץ הושמדו טנק ושלושה כלי רכב, שבהם היו חיילים עיראקים (חק, 24 בדצמבר 2016).**

מימין: ירי רקטה של דאעש לעבר ריכוזי כוחות צבא עיראק במזרח מוצול (חק, 22 בדצמבר 2016). משמאל: מחבל מתאבד, המכונה יוסף הרוסי, שפוצץ עצמו בכלי רכב תופת בשכונת אלפלאח (חק, 24 בדצמבר 2016).

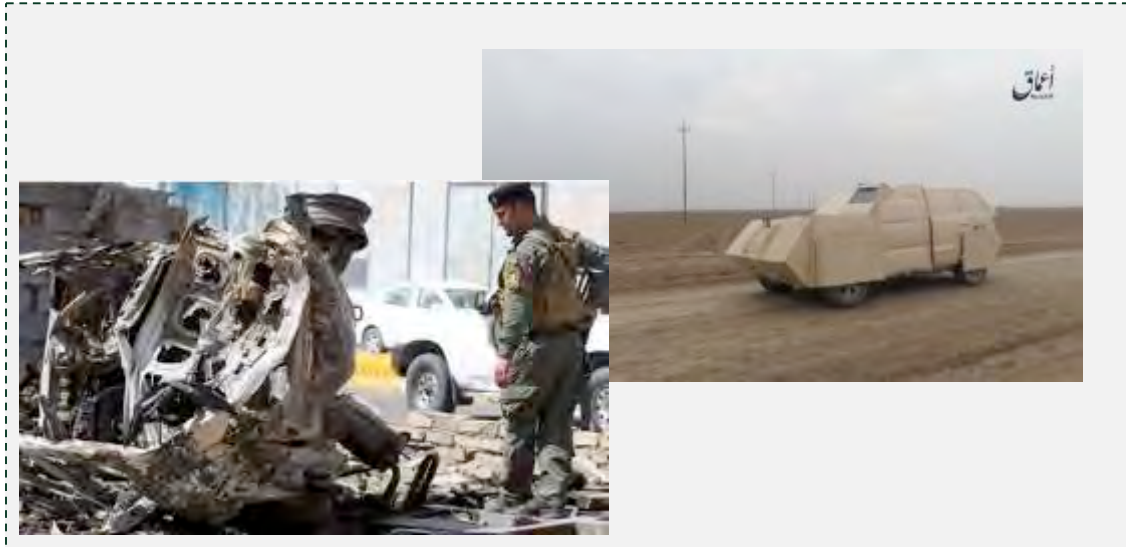
- **בשכונת אלאנתצאר, שבמזרח מוצול, בוצע פיגוע התאבדות על ידי מחבל המכונה עמאר העיראקי. הפיגוע בוצע באמצעות מכונית תופת שפוצצה סמוך לבית שבו התבצרו חיילים עיראקיים (חק, 26 בדצמבר 2016).**
- גורמי או"ם דיווחו, כי ארבעה עובדי סיוע עיראקיים ושבעה אזרחים נהרגו כתוצאה מירי פצצות מרגמה (או רקטות) של דאעש לעבר אתר סיוע הומניטארי באזור ששחרר על ידי צבא עיראק במוצול (רויטרס, אלחיאת, 22 בדצמבר 2016).

פעילות גרילה וטרור של דאעש ברחבי עיראק

■ במקביל המשיכו פעילי דאעש לבצע פיגועים ברחבי עיראק:

- **בעיר בגדאד** פוצצו שלשה מטעני חבלה. נמסר על 19 הרוגים ופצועים. סוכנות אעמאק של דאעש דיווחה כי פעילי הארגון פוצץ שני מטעני חבלה נגד שתי מכוניות של הגיוס העממי בדרום מערב בגדאד.
- שבעה בני אדם נהרגו בפיצוץ מכונית תופת **באלרמאדי** (אלג'זירה, 24 בדצמבר 2016). דאעש קיבל אחריות לפיצוץ ודיווח, כי בפיצוץ נהרגו 11 אנשי כוחות הביטחון העיראקיים.
- **דרומית לתל עפר** ביצע פעיל דאעש פיגוע התאבדות באמצעות כלי רכב משוריין נגד פעילי הגיוס העממי (אעמאק, 21 בדצמבר 2016).

• ב-24 בדצמבר 2016 בוצע פיגוע התאבדות **בעיר אלח'אלץ**, כ-60 ק"מ צפונית-מזרחית לבגדאד. הפיגוע בוצע באמצעות מכונית תופת, שהכילה כ-200 ק"ג חומר נפץ. ארבעה שוטרים עיראקים נהרגו (אלסומריה, 25 בדצמבר 2016).

מימין: המחבל המתאבד בדרך ליעדו דרומית לתלעפר (אעמאק, 21 בדצמבר 2016). משמאל: מכונית התופת באלח'אלץ (אלסומריה, 25 בדצמבר 2016).

מצרים וחצי האי סיני

■ גיליון מס' 60 של ביטאון דאעש אלנבאא' פרסם ראיון נדיר עם אבו האג'ר אלהאשמי, מנהיג מחוז סיני של דאעש. להלן עיקריו:

• בתחילת הראיון דיבר אבו האג'ר על קודמו שיח' אלנצארי, שנהרג על ידי המצרים ובכך אישר למעשה, כי הוא מונה כמחליפו לאחר שנהרג. לדברי אבו האג'ר פעולות כוחות הביטחון המצריים נגד דאעש העצימו את יכולתם של אנשיו וברשותם נמצאים כ-170 מצבורים של אמצעי לחימה ותחמושת.

• בהמשך טען האג'ר אלהאשמי, כי עד כה התערבה ישראל באמצעות תקיפות מהאוויר ובכך חשבה ישראל לחסל את נוכחות דאעש [בחצי-האי סיני]. לדבריו היהודים נמצאים במצב של בלבול. למרות שהם עושים שימוש בנשק ובטכנולוגיה הטובים ביותר הם סובלים מחוסר ידיעה לגבי המצב האמיתי בסיני. לדבריו מוציאים היהודים כספים רבים כדי להגן על "הגבול המזויף" שלהם, אשר עתיד להעלם (אלנבאא', 21 בדצמבר 2016).

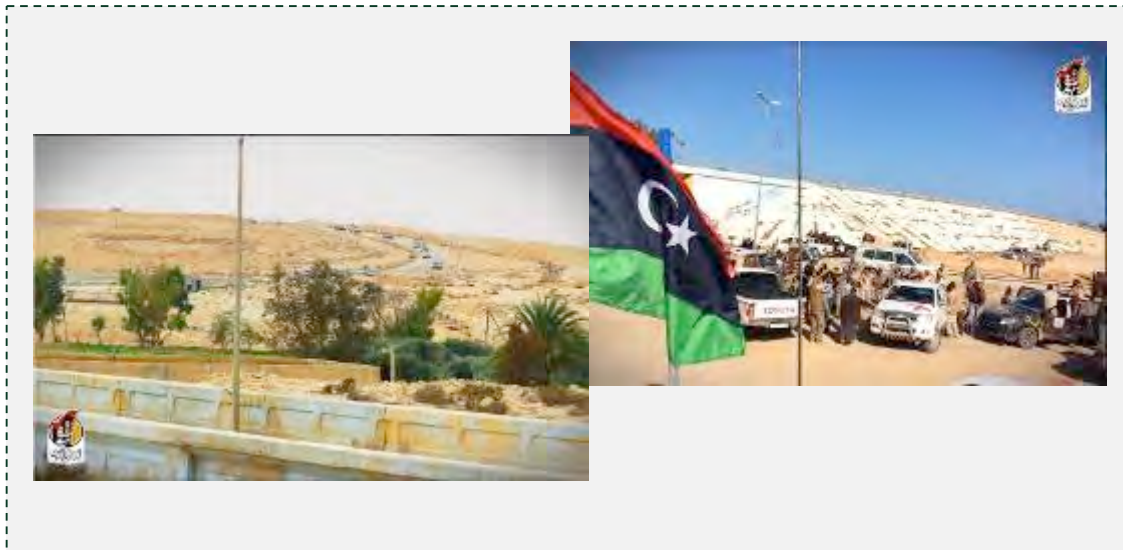
הג'האד העולמי במדינות נוספות

לוב

סרת

■ בעקבות הכרזתו של פאיז אלסראג', יו"ר מועצת הנשיאות של ממשלת ההסכמה, על סיום הפעולות הצבאיות בסרת הודיע פיקוד אפריקה של צבא ארה"ב על סיום מבצע הסיוע האווירי האמריקני לכוחות ממשלת ההסכמה. בהודעה נמסר כי אז תחילת הסיוע ב-1 באוגוסט 2016 ביצעו מטוסי ארה"ב 495 גיחות תקיפה נגד יעדי דאעש בסרת (אתר AFRICOM, 20 בדצמבר 2016).

■ לאחר השלמת כיבוש העיר **מבצעים הכוחות הנאמנים לממשלת ההסכמה סריקות נרחבות באזור, שמדרום לסרת**. הסריקות מתבצעות בסיוע מטוסי חיל האוויר הלובי (דף הפייסבוק של מרכז ההסברה של מבצע "הבניין הבנוי לתלפיות", 20 ו-22 בדצמבר 2016; אלוסט, 24 בדצמבר 2016). הכוחות הרגו באזור אלסואוה, שממזרח לסרת, פעיל דאעש, שניסה לבצע פיגוע התאבדות באמצעות חגורת נפץ (אלג'זירה, 26 בדצמבר 2016).

כוחות ממשלת ההסכמה מבצעים סריקות מדרום לסרת (דף הפייסבוק של מרכז ההסברה של מבצע "הבניין הבנוי לתלפיות", 20 ו-22 בדצמבר 2016).

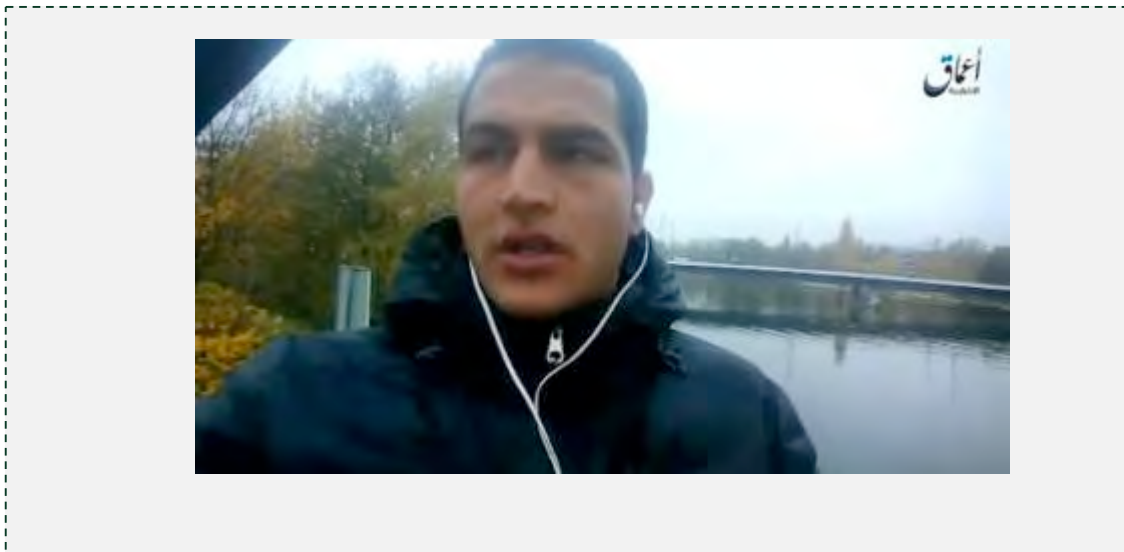
פעילות סיכול ומנע

נהרג מבצע פיגוע הדריסה בברלין (השלמות)

■ **מבצע פיגוע הדריסה בברלין (19 בדצמבר 2016) נהרג לאחר חמישה ימי חיפושים אחריו. אניס עמרי, המחבל הנמלט, נורה ע"י שוטרים במילאנו באיטליה למוות.** שר הפנים של איטליה אישר כי האדם שנהרג הינו ללא צל של ספק מבצע פיגוע הדריסה בשוק חג המולד בברלין. הרשויות בגרמניה הודיעו, כי טביעות האצבע של ההרוג תואמות את אלה שנמצאו במשאית, ששימשה לביצוע פיגוע הדריסה.

■ אניס עמרי נתפס באחד מפרברי מילאנו לאחר ששני שוטרים ניגשו אליו וביקשו ממנו להציג תעודות. בידי עמרי לא היה תיעוד (תעודותיו נשארו במשאית). הוא טען כי הגיע למילאנו מדרום איטליה. השוטרים התעקשו שיזדהה. הוא שלף אקדח וירה באחד השוטרים. השוטר השני השיב באש ופגע בו. כמה דקות לאחר מכן מת המחבל הדורס מפצעיו. נראה שעמרי הגיע לאיטליה מגרמניה דרך צרפת. במקביל הודיע שר הפנים של תוניסיה כי כוחות הביטחון עצרו שלושה חשודים הקשורים לאניס עמרי. בין החשודים אחיינו שעמד עימו בקשר באמצעות הרשתות החברתיות, שלח לו כספים ושוחח עימו על שבועת האמונים שלו לדאעש (BBC News, 24 בדצמבר 2016).

■ ביום בו נתפס אלעמרי פרסם דאעש סרטון בו נראה אניס עמרי נשבע אמונים לאבו בכר אלבע'דאדי מנהיג דאעש וקורא לנקמה ב"צלבנים" בשל התקפותיהם נגד המוסלמים: "אני קורא לאחי בכל מקום אלו שבאירופה הרגו את הצלבנים החזירים כל אחד כפי יכולתו" (אעמאק, 23 בדצמבר 2016).

אניס אלעמרי נשבע אמונים לאבו בכר אלבע'דאדי (אעמאק, 23 בדצמבר 2016).

פעילות סיכול ומנע ברחבי העולם

רוסיה

■ מחוז קווקז של דאעש דיווח כי מספר פעילים ניהלו חילופי אש במשך יומיים עם גורמי ביטחון במרכז העיר גרוזני שבצ'צ'ניה ולאחר מכן ביצעו פיגוע התאבדות. האירועים הללו גרמו להרוגים ולפצועים בקרב גורמי הביטחון (חק, 21 בדצמבר 2016).

■ מחוז קווקז של דאעש קיבל אחריות לביצוע שתי תקיפות נגד שני מחסומים של המשטרה הרוסית בדגסטאן. על-פי ההודעה, בתקיפות נהרגו לפחות ארבעה שוטרים ונפצעו אחרים. דווח כי פעילי דאעש שבו לבסיסם ללא פגע (חק, 26 בדצמבר 2016).

■ **בית משפט במוסקבה** גזר השבוע על **ורוורה קרלובה** (Varvara Karaulova), סטודנטית בת 21, מרוסיה 4.5 שנות מאסר בשל ניסיון להצטרף לארגון דאעש. על פי פסיקת בית המשפט ניסתה ורווה להצטרף לארגון דאעש ולבצע פיגוע התאבדות ברוסיה בשם הארגון (RT), 22 בדצמבר 2016).

■ **אילייס אומקנוב** (Ilyas Umakhanov), סגן יו"ר מועצת הפדרציה הרוסית, אמר לכלי תקשורת רוסים, כי על-פי מידע שהגיע לידיהם ארגון דאעש לצד ארגוני טרור נוספים מכינים "רשימת חיסול" של דיפלומטים רוסיים. אומקנוב, קרא להגביר את השמירה סביב הדיפלומטים הרוסים, אנשי הצוות שלהם ובני משפחותיהם ברחבי העולם (ספוטניק, 23 בדצמבר 2016).

פעילות תודעתית

נמשכות קריאות דאעש לתומכיו לבצע פיגועים

■ **דאעש ממשיך לקרוא לתומכיו לבצע פיגועים נגד יעדים המזוהים עם מדינות הקואליציה הבינלאומית, בעיקר בארה"ב.** פעיל דאעש בשם אבו מריה העיראקי פרסם הודעה ברשת החברתית של הארגון בה טען כי **בכוונת הארגון לעשות שימוש במפגעים בודדים בערב השנה החדשה.** כמו כן פורסמו ברשתות החברתיות חומרי הדרכה להכנת אמצעי לחימה וחומרי נפץ עבור מפגעים ופרטים על אלפי מקומות המזוהים עם הנצרות בארה"ב. על רקע קריאות אלה ועל רקע הפיגוע בברלין, פרסמו ה-FBI בארה"ב והמחלקה לביטחון פנים אזהרה על כוונת של קבוצות טרור התומכות בדאעש לבצע פיגועי טרור במקומות הומי אדם במהלך החגים (ibtimes.co.uk, 24 בדצמבר 2016).